

Martina Schusterová, Dagmar Straková, Dušan Swalens: Současnost a budoucnost Besedy Belgie

Český krajanský spolek Beseda vznikl v Belgii jako jeden z prvních spolků již v roce 1904. Tehdy do Belgie přijížděli za prací zejména horníci, kteří se usazovali v okolí měst Charleroi a Blegny. Dalšími významnými mezníky odchodu Čechů a Slováků z tehdejšího Československa byly roky 1948 a 1968. Ze země odcházeli za mnohdy pohnutých okolností. S nadsázkou by se dalo říci, že kruh se uzavírá rokem 2004, kdy Česká republika vstupuje do Evropské unie. Současní čeští imigranti mohou v Belgii pracovat a žít již svobodně.

Krajanský spolek Beseda je styčným bodem Čechů a Slováků, spojuje lidi a vytváří prostor pro společné setkávání. Mezi Čechy, kteří odešli před rokem 1989 a těmi, kteří odcházejí dnes, je velký rozdíl. Pro Čechy, kteří byli odříznuti od vlasti, rodiny a přátel a neměli možnost návratu, byla Beseda jedinou alternativou, jak si uchovat svou identitu a český jazyk.

Současní imigranti, kteří většinou pracují v Bruselu v evropských institucích, na stálém zastoupení ČR, v NATO nebo v mezinárodních společnostech, se na český krajanský spolek dívají jinými očima. Mají většinou náročnou práci a pracovní doba je nastavena tak, že na další aktivity během týdne času moc nezbyvá. Mají dostatek peněz, aby mohli cestovat, což zpravidla preferují. Mají volbu kdykoliv se vrátit domů! Logicky tedy upřednostňují, aby například jejich děti chodily do místních škol a učily se jazyk země, ve které dočasně pobývají.

Z tohoto pohledu je tedy možné současné Čechy rozdělit na ty, kteří žijí v Belgii trvale, a na ty, kteří zde žijí dočasně (3-4 roky). Část druhé skupiny má zájem, aby se děti učily v české škole, poněvadž vědí, že po návratu do České republiky půjdou zpět do kmenové školy. Proto – pokud to jde – volí možnost umístit děti do Evropské školy, kde existuje česká sekce. Ti ostatní z jasných důvodů volí místní belgické školy.

Nejen z tohoto důvodu vznikla v Bruselu v roce 2009 Česká škola bez hranic, jejíž zakladatelkou je Lucie Slavíková Boucher. ČŠBH působí pod hlavičkou ČKS Beseda a umožňuje výuku českého jazyka, literatury, českého dějepisu a zeměpisu všem dětem, zejména z bilingvních rodin, které mají zájem češtinu studovat, prohlubovat si znalosti a udržovat kontakt s českou kulturou a tradicemi. Zájem o ČŠBH mají i děti, které navštěvují Evropskou školu, protože mají zájem o hudební školu, kterou jsme otevřeli od školního roku 2012 jako nastavbovou aktivitu. Spojení ČŠBH a Besedy bylo tedy ideálním řešením, jak omladit jeden z nejstarších spolků ve světě a stalo se novým impulsem pro pokračování v různorodých aktivitách pro všechny věkové kategorie.